

INVESTEREN IN WINDENERGIE IN BELGIË

# DE AMBITIES VAN ENGIE ELECTRABEL ALS LEIDER VAN DE ENERGIETRANSITIE

PERSNOTA – JUNI 2018

---



**Van België een koploper in energie-efficiëntie maken: dat is de ambitie van ENGIE. Daarom brengen wij een grote beweging op gang, die van ons land een groenere, slimmere en veiligere omgeving moet maken. De ontwikkeling van windenergie is een belangrijk onderdeel van deze beweging. In 2018 geeft ENGIE Electrabel verder concrete vorm aan haar ambities met 27 nieuwe windturbines (87 MW) die gebouwd of in aanbouw zullen zijn tegen het einde van het jaar. Deze nieuwe turbines komen bij de 146 turbines die einde 2017 al geïnstalleerd waren, goed voor een totaal vermogen van 308 MW. Ze passen in het streven van ENGIE Electrabel om tegen 2020 in België 550 MW opgesteld vermogen aan onshore windenergie te hebben. Met een gediversifieerd productiepark wil ENGIE Electrabel haar positie versterken als grootste groenestroomproducent van het land (645 MW) en als partner bij uitstek in de energietransitie.**

## **ENGIE ELECTRABEL, EEN LOKALE EN VERANTWOORDELIJKE INDUSTRIËLE SPELER**

Door haar geschiedenis en activiteiten is ENGIE Electrabel uitgegroeid tot een lokale en verantwoordelijke speler in de Belgische energiesector. Kenmerkend voor de onderneming is dat ze beschikt over een heel gediversifieerd productiepark, waardoor dicht bij de eindgebruiker kan worden geproduceerd en de meest geschikte productiemiddelen kunnen worden ingezet naar gelang van de omstandigheden (evolutie van de vraag, weersgesteldheid, beschikbare interconnectiecapaciteit, ...). Het is weinig bekend, maar meer dan 70% van de productie van ENGIE Electrabel gebeurt zonder CO<sub>2</sub>-uitstoot. Haar productiepark heeft aldus een van de kleinste koolstofvoetafdrukken van heel Europa.

## **GROOTSTE GROENESTROOMPRODUCENT VAN HET LAND**

Ook weinig bekend is dat ENGIE Electrabel nu al de grootste groenestroomproducent van het land is. In juni 2018 bedroeg haar opgesteld vermogen aan hernieuwbare energie 645 MW. Die groene capaciteit is verdeeld over vier technologieën:

- Biomassa: 285 MW
- Waterkracht (uitgezonderd Coo): 22 MW
- Zonne-energie: 7 MW
- Windenergie: 331 MW

Hernieuwbare bronnen, en windenergie in het bijzonder, nemen een prominente plaats in op de weg naar een duurzame en koolstofarme energievoorziening. Deze technologieën moeten het mogelijk maken om, in een energiemix, de doelstelling voor groene productie te bereiken die België zich heeft opgelegd: 21% elektriciteit opwekken uit hernieuwbare energiebronnen tegen 2020.

## ONSHORE WINDENERGIE: CAPACITEIT VERHOGEN NAAR MEER DAN 550 MW

ENGIE Electrabel heeft een duidelijke ambitie op het gebied van windenergie. Einde juni 2018 telde de onderneming 38 windparken met in totaal 153 windturbines. De hoeveelheid elektriciteit die ze samen opwekken komt overeen met het verbruik van ongeveer 170 000 huishoudens. Tegen 2020 wil ENGIE Electrabel de kaap van 550 MW opgesteld vermogen aan onshore windenergie overschrijden. Om die doelstelling te bereiken moeten er elk jaar een twintigtal nieuwe windturbines worden geïnstalleerd. Hiervoor is een lokale investering nodig die geraamd wordt op 460 miljoen euro.

### 3 GEWESTEN, 3 INVESTERINGSKADERS

De realisatie van een windenergieproject is het resultaat van een lang en complex proces dat bestaat uit verschillende fasen. De gemiddelde termijn tussen de studiefase van een project en de inbedrijfstelling van een windpark is 3 à 4 jaar:

- Voorstudie: een geschikte locatie zoeken op basis van verschillende criteria (windpotentieel, aansluiting op het net, regulering, beschermde zones, enz.).
- Grondonderhandelingen: de nodige rechten op de betreffende terreinen verkrijgen.
- Haalbaarheidsstudie: het project definiëren met behulp van simulaties. Tijdens deze fase werken de ontwikkelaars van ENGIE Electrabel voortdurend samen met alle betrokken partijen (onafhankelijke expertisebureaus, administratieve diensten, enz.). Verder schenken ze extra aandacht aan transparantie en aan de dialoog met de lokale autoriteiten, de inwoners van de betrokken gemeenten en/of de omwonenden van het windpark.
- Specifiek voor Wallonië: openbare raadpleging en milieueffectenrapport uitgevoerd door een onafhankelijk studiebureau dat is erkend door het Waalse Gewest. Het milieueffectenrapport heeft vooral tot doel om de vragen te beantwoorden die de omwonenden bij de raadpleging hebben gesteld.
- Opstelling en indiening van de vergunningsaanvraag: in Wallonië is er één vergunning voor zowel de bouw als de exploitatie; in Vlaanderen moeten er een bouwvergunning en een milieuvergunning worden aangevraagd.
- Onderzoek van de vergunningsaanvraag: de bevoegde autoriteiten vragen verschillende instanties om advies (luchtvaart, stedenbouw, milieuorganisaties, Fluxys, Elia, enz.) alvorens te beslissen of ze de vergunning al dan niet verlenen. Er wordt ook een openbaar onderzoek gevoerd. Deze hele procedure kan gemakkelijk een jaar duren.
- Bestelling van de windturbines, productie en levering door de fabrikant.
- Bouw van het windpark met deskundige ondersteuning van de Groep ENGIE voor de elektrische werken en van lokale aannemers voor de civieltechnische werken.

Tot de obstakels waarmee onze projectontwikkelaars worden geconfronteerd, behoren het sterk verschillende gewestelijke kader, het soms hevige verzet van de omwonenden, de bevolkingsdichtheid van ons land, de steeds veranderende ondersteuningsmechanismen en een elektriciteitsmarkt die onder druk staat.

## HOE WORDT ELEKTRICITEIT OPGEWEKT MET WIND?

Een windturbine die op een gunstige plek op het vasteland is geplaatst en een vermogen heeft van 3 MW (3000 kilowatt) kan 7000 MWh elektriciteit per jaar opwekken. Dat komt overeen met het jaarlijks stroomverbruik van zo'n 2000 huishoudens. De windturbine produceert echter niet continu elektriciteit. Haar productie hangt af van de windsnelheid, de locatie en diverse andere factoren. ENGIE Electrabel beschikt over de nodige software om een nauwkeurige schatting te maken van de elektriciteitsproductie van een windturbine op een bepaalde plaats.

Hoewel de netbeheerders (Elia voor België) verantwoordelijk zijn voor het evenwicht op de Europese netten, draagt ook ENGIE Electrabel bij aan de netstabiliteit en de bevoorradingszekerheid. De teams van ENGIE Electrabel analyseren voortdurend de productie van de windturbines en de impact van het weer, dankzij het constante werk van de voorspellingsteams en de meteoroloog van de onderneming. Ook de temperatuur, de wind en de zonneschijn in België en in de buurlanden worden permanent geanalyseerd om het effect van weersverschijnselen op de vraag naar en het aanbod van elektriciteit te beoordelen. Dankzij de gegevens die worden verstrekt door externe partners als het KMI en MeteoServices kunnen de voorspellingen nog worden verfijnd.

## WERKEN VIA PARTNERSCHAPPEN

Een van de hoofddoelstellingen van ENGIE Electrabel is het aangaan van duurzame publiek-private partnerschappen met de lokale autoriteiten. Zo werden sinds juni 2015 verscheidene vennootschappen opgericht om een nieuwe dynamiek te geven aan de windenergieprojecten:

- GreenSky: partnerschap tussen ENGIE Electrabel, Infrabel, de stad Sint-Truiden en IBE voor een windpark langs de E40. Het is een van de grootste windenergieprojecten in België, met 25 windturbines verspreid over 6 gemeenten, 4 provincies en 2 gewesten. Het park wordt rechtstreeks aangesloten op het spoornet van Infrabel.
- Wind4Flanders: 50/50-partnerschap tussen ENGIE Electrabel en de Vlaamse intercommunales.
- Wind4Wallonia: 50/50-partnerschap tussen ENGIE Electrabel en de Waalse intercommunales.

ENGIE Electrabel wil ook een open dialoog en een duurzame samenwerking aangaan met de omwonenden. Dat is een prioriteit voor de onderneming. Daarom werd in 2013 de coöperatieve vennootschap Electrabel CoGreen opgericht. Als er geen andere burgercoöperatie voor een project bestaat, biedt Electrabel CoGreen de omwonenden de mogelijkheid om te investeren in windparken die in of nabij hun gemeente worden gebouwd. Op die manier dragen de omwonenden concreet bij aan de verwezenlijking van de Belgische doelstellingen inzake groenestroomproductie, terwijl ze een dividend ontvangen van Electrabel CoGreen.

Sinds de oprichting van de coöperatieve vennootschap zijn er al 22 windparken met in totaal 74 turbines (176 MW) via Electrabel CoGreen opengesteld voor burgerparticipatie. Op die manier hebben reeds 2009

omwonenden geïnvesteerd in een windpark, voor een totaal bedrag van 4 miljoen euro. Voor het boekjaar 2017 werd een dividend overeenkomend met een gemiddeld rendement per aandeel van 4,85% uitgekeerd na goedkeuring door de Algemene Vergadering. Dat is hoger dan het beoogde rendement van 3,5%. Het voorgestelde dividend verschilt van windpark tot windpark. Dat verschil houdt verband met de reële productie die in 2017 is gegenereerd door elk windpark.

ENGIE Electrabel is verantwoordelijk voor de ontwikkeling, de bouw, de exploitatie en het onderhoud van de turbines. De samenwerking met de openbare sector heeft als doel de ontwikkeling van nieuwe windparken te bevorderen en aldus de ambitieuze doelstellingen voor België inzake de vermindering van de CO<sub>2</sub>-uitstoot te helpen verwezenlijken.

De onderneming biedt haar industriële klanten niet alleen een hele reeks diensten aan voor het onderhoud van hun installaties of de vermindering van hun verbruik, maar begeleidt hen ook bij de ontwikkeling van een productiepark ter plaatse dat hun installaties rechtstreeks van groene stroom kan voorzien.

## 2018: PROJECTEN IN UITVOERING

2018 is een belangrijk jaar voor ENGIE Electrabel: 27 windturbines zullen tegen het einde van het jaar gebouwd of in aanbouw zijn. Verscheidene projecten worden gerealiseerd op industriële sites van klanten.

<b>Wind4Flanders</b>				
<b>Locatie</b>	<b>MW</b>	<b>Aantal turbines</b>	<b>MW/turbine</b>	<b>Inbedrijfstelling</b>
Meerhout	10,11	3	3,37	2018
Gent Stora Enso	9,6	3	3,2	2018
Beveren II	6,8	2	3,4	2018
Wuustwezel	6,9	2	3,45	2018
Zeebrugge Bridgestone	3,6	1	3,6	2019
Zeebrugge A11	3,6	1	3,6	2019
Genk Moervaart	7	2	3,5	2019
Beveren III	3,45	1	3,45	2019
Aalst-Erembodegem	7,2	2	3,6	2019

<b>Wind4Wallonia &amp; Wind4Wallonia 2</b>				
<b>Locatie</b>	<b>MW</b>	<b>Aantal turbines</b>	<b>MW/turbine</b>	<b>Inbedrijfstelling</b>
Modave	12,8	4	3,2	2018
Ecaussinnes	9,6	3	3,2	2018
Leuze (uitbreiding)	2,05	1	2,05	2018
Soignies-Braine-le-Comte	4,1	2	2,05	2018

## KLEINE WINDTURBINES VAN FAIRWIND TER AANVULLING

ENGIE Electrabel en FAIRWIND hebben midden 2017 een samenwerkingsakkoord gesloten voor de commercialisering en exploitatie van kleine windturbines. FAIRWIND bouwt en installeert windturbines met verticale as met een klein vermogen (10 en 50 kW), die ideaal zijn voor kmo's en landbouwbedrijven. Dit partnerschap stelt ENGIE in staat om zijn gamma groene en lokale oplossingen uit te breiden. FAIRWIND is een voorloper inzake de bouw van 100% recycleerbare kleine windturbines in België. Naar gelang van het model en de locatie produceren zij het equivalent van het stroomverbruik van 10 tot 30 huishoudens. Op heden hebben wij 20 turbines verkocht. ENGIE heeft de ambitie om er 100 te installeren tegen 2020.

## OFFSHORE WINDENERGIE

Nog een woordje over offshore windenergie. ENGIE Electrabel heeft ambitieuze doelstellingen op dat gebied en participeert voor 35% in het Mermaid-project (samen met het consortium Otary dat 65% in bezit heeft). Dit toekomstige windmolenpark is bijzonder om verschillende redenen: het ligt het verst van onze kust en voordat het werd opgesplitst, was het het grootste park in de Noordzee. De milieuv vergunning en de bouwvergunning voor het noordelijke deel van de concessie zijn afgeleverd. De realisatie van dit ambitieuze project vormt een technische uitdaging waarvoor een beroep zal worden gedaan op de hele expertise van de Groep ENGIE. Dit windmolenpark is noodzakelijk voor het verwezenlijken van de Europese doelstellingen inzake hernieuwbare energieproductie. Het zal voldoende elektriciteit opwekken om het jaarverbruik van 286 000 huishoudens te dekken en de CO<sub>2</sub>-uitstoot te verminderen met 367 000 ton per jaar.

## AMBITIES VAN ENGIE IN BELGIË

ENGIE heeft de ambitie om van België een koploper inzake energie-efficiëntie te maken. Daarom brengen wij een grote beweging op gang, die van ons land een groenere, slimmere en veiligere omgeving moet maken. Deze ambitie steunt op vier pijlers:

- Een koolstofarme wereld
- Decentrale productie
- Een gedigitaliseerde wereld
- Energie-efficiëntiediensten

## CONCLUSIES EN KERNCIJFERS

Met zijn toekomstige investeringen wil ENGIE Electrabel de grootste groene producent en investeerder van het land worden en een toonaangevende ontwikkelaar van windenergie. De ontwikkeling van windenergie past in ons streven naar een sterke gediversifieerde energiemix. Deze ambitie is in lijn met de wil van de Groep ENGIE om de energietransitie in Europa te leiden.

## ENKELE KERNCIJFERS:

- 1: ENGIE Electrabel is de grootste groenestroomproducent van het land.
- 3 à 4 jaar: de gemiddelde termijn tussen de studiefase van een project en de inbedrijfstelling van een windpark.
- 70: het aantal nieuwe windturbines dat ENGIE Electrabel wil installeren tegen 2020.
- 3 miljoen euro: de investering die nodig is voor de installatie van een windturbine van 3 MW.
- Een windturbine van 3 MW kan 7000 MWh elektriciteit opwekken in één jaar. Dat komt overeen met het jaarlijkse stroomverbruik van zo'n 2000 huishoudens.
- 550 m<sup>3</sup> beton en 54 ton metaal: de samenstelling van de fundering van een windturbine.